

Samfundet S:t Eriks verksamhetsberättelse år 2020

Samfundet S:t Erik är en ideell förening vars uppgift enligt stadgarna är

att sprida kännedom om Stockholms historia

att väcka intresse för bevarande av stadens från historisk, topografisk, konstnärlig eller kulturell synpunkt värdefulla kultur- och naturminnesmärken samt

att verka för tillgodoseende av historiska, estetiska och konstnärliga krav vid stadens omdaning och utveckling.

Samfundet S:t Erik är en medlemsbaserad och oberoende organisation. Förenande för samfundets medlemmar är intresset för Stockholm och Stockholms historia samt viljan att vara med och påverka stadens omdaning och utveckling. Mer att läsa om Samfundet S:t Erik och dess verksamhet finns på hemsidan www.samfundetsterik.se.

Konung Carl XVI Gustaf är sedan 1974 Samfundet S:t Eriks Høge beskyddare.

Coronaåret 2020

Året 2020 inleddes som vanligt för Samfundet S:t Erik. Under februari började nyheten om coronaviruset att spridas genom media. Samfundets verksamhet fortgick ännu som planerat. Den 9 mars avhölls ett stort seminarium ”Upprop kulturarv” med samfundet som aktiv medarrangör. Den 12 mars genomfördes en vandring på Riddarholmen i snöglopp och blåst, den sista programpunkten för en lång tid framöver, skulle det visa sig. Den 11 mars tillkännagav Världshälsoorganisationen WHO att en pandemi drabbat världen. Coronapandemin slog nu till med full kraft. Därefter har samfundet följt och förhållit sig till de råd och rekommendationer regeringen och Folkhälsomyndigheten kommunicerat. Efter en sommar med en låg smittspridning kom förhoppningen om att den värsta vågen var över, vilket föranledde samfundet att genomföra några stadsvandringar i mindre skala i början av hösten. Det var en kort ljusglimt. I oktober var öppningen förbi och Covid-19 spred sig åter snabbt och medförde ännu hårdare restriktioner än under våren.

Året 2020 har i allt väsentligt präglats av coronapandemin. För samfundets del är det främst medlems- och programverksamheten som varit mest drabbad. Trots restriktioner har dock flertalet av samfundets andra verksamheter kunnat fortgå utan större påverkan. Årsboken har utkommit som den skulle, anslag och priser har utdelats och yttranden har skrivits. Styrelsemöten har avhållits i det digitala mediet Zoom.

Vänförening

Samfundet S:t Erik har sedan Stadsmuseet i Stockholms tillblivelse 1937 fungerat som dess vänförening, vilket 1984 bekräftades genom ett kommunalt beslut. Sedan 1986 är samfundet även vänförening till Medeltidsmuseet.

Modellen av kvarteret Cepheus, som det såg ut 1937 och som Samfundet S:t Erik lät göra till sitt 100-årsjubileum, överlämnades i 75-årsgåva till Stadsmuseet. Modellen är deponerad i Samfundet S:t Eriks lokal i Gamla stan till och med utgången av 2022.

Stadsmuseets och Medeltidsmuseets program har, under de delar av året som museerna varit öppna under coronaåret, varit tillgängliga för samfundets medlemmar, vilka erbjuds rabatter till vandringarna i museernas regi och visningar av museernas museilägenheter samt i butikerna.

Samfundet S:t Erik och museerna har liksom tidigare år samarbetat vid gemensamt arrangerade föredrag.

Samarbetspartners

Samfundet S:t Erik har sedan 2009 en samverkansöverenskommelse med Strindbergsmuseet, Strindbergs Intima Teater samt K.A. Almgren Sidenväveri. Överenskommelsen innebär att dessa kan annonsera sina aktiviteter i informationsbladen eller i bilaga vid utskick av e-nyhetsbrev till samfundets medlemmar. Samfundets medlemmar erbjuds i sin tur fler medlemsförmåner såsom rabatter på entréer och inköp i museibutikerna samt på föredrag och föreställningar i samarbetspartnerns regi.

Även samfundets samarbetspartners har under året stängt ned stora delar av sina publika verksamheter och haft museerna stängda.

Årsmötet 2020

Samfundet S:t Eriks årsmöte skulle ha ägt rum den 24 april 2020. På grund av coronapandemin beslutade samfundets styrelse att skjuta upp årsmötet till hösten. Tisdagen den 30 september 2020 ägde så årsmötet rum utan fysisk närvaro. Beslut enligt stadgarnas paragraf 10 fattades genom poströstning.

Årsmötet omvalde fil. dr Monica Andersson till ordförande. Till ordinarie ledamöter omvaldes advokat Per Björkman, arkitekt Laila Reppen och bebyggelseantikvarie Sebastian Ulvsgård. Till suppleanter nyvaldes bebyggelseantikvarie Stina Hagelqvist och kulturhistoriker Sofia Meurk. Samtliga för en tid av två år.

Till ordinarie revisorer nyvaldes auktoriserade revisorn Johanna Hellström och omvaldes konstvetare Hedvig Schönback. Till revisorssuppleanter nyvaldes auktoriserade revisorn Pernilla Zetterström Varverud och omvaldes byggnadsantikvarie Stephan Fickler, samtliga för en tid av ett år.

Till valberedning omvaldes byggnadsantikvarie Kersti Lilja, ordförande, arkitekt Ulf Agnér och byggnadsantikvarie och arkeolog Lisa Johansson Sarban, samtliga för en tid av ett år.

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften för 2021 förblir oförändrad för enskild medlem och familjemedlem med 250 kronor respektive 100 kronor samt att avgiften för ständigt medlemskap (endast fysisk person) förblir oförändrad med 5 000 kronor.

Beträffande samfundets resultat för 2020 samt dess ställning vid årets slut, hänvisas till Samfundet S:t Eriks Årsredovisning för 2020.

Utdelning av Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris 2020 sköts upp till årsmötet 2021.

Styrelse, revisorer och valberedning

Samfundets styrelse, revision och valberedning har under året haft följande sammansättning.

Ordförande	fil. dr Monica Andersson	2021
Ledamöter:	advokat Per Björkman	2022
	civ.ek. Folke Dellström, skattmästare	2021
	arkitekt Susanne Ingo, vice ordförande	2021
	civ.ek. Jan Larsén	2021
	arkitekt Laila Reppen, sekreterare	2022
	bebyggelseantikvarie Sebastian Ulvsgård	2022
Suppleanter:	landskapsarkitekt Jonas Berglund, klubbmästare	2021
	bebyggelseantikvarie Stina Hagelqvist	2022

byggnadsantikvarie Suzanne Lindhagen 2021
kulturhistoriker Sofia Meurk 2022

Adjungerade: kansliansvarig Lisa Härmark
fil. mag. Lotta von Liewen Wistrand
stadsantikvarie Fredrik Linder

Revisorer valda t o m årsmötet 2021:

Ordinarie: auktoriserade revisorn Johanna Hellström
konstvetare Hedvig Schönback

Suppleanter: auktoriserade revisorn Pernilla Zetterström Varverud
byggnadsantikvarie Stephan Fickler

Valberedning vald t o m årsmötet 2021:

byggnadsantikvarie Kersti Lilja, ordförande
arkitekt Ulf Agnér
arkeolog och byggnadsantikvarie Lisa Johansson Sarban

Styrelsen har haft 11 protokollförda styrelsemöten; den 21/1, 18/2, 22/4, 7/5, 11/6, 25/8, 30/9, 13/10 (konstituerande), 27/10, 24/11 samt den 15/12. Det inplanerade styrelsemötet den 24/3 ställdes in på grund av coronapandemin. Styrelsemötena har därefter genomförts digitalt via Zoom.

Styrelsens arbetsutskott, som består av samfundets ordförande, vice ordförande, sekreterare och skattmästare, utför löpande arbetsuppgifter för samfundets räkning samt bereder ärenden inför beslut i styrelsen. Arbetsutskottet sammanträder inför styrelsemötena samt dessemellan vid behov.

Höstmötet 2020

Höstmötet ägde rum tisdagen den 24 november digitalt via Zoom. 57 personer, medlemmar, föreläsare och pristagare, var närvarande. Vid mötet hälsade ordföranden välkommen och berättade kort om samfundet S:t Eriks verksamhet under pandemin. Därefter delades priserna ut till vinnarna i uppsatstävlingen för gymnasieelever ”Min Stockholmsskildring”. Den uppskjutna prisutdelningen av Stockholmipriset genomfördes också. Mötet avslutades med två zoom-föreläsningar. Carl-Gustav Hagander, arkitekt och tidigare tekniskt råd vid Mark- och miljödomstolen föreläste om *Rättsprövning av kulturarvet* och Marit Holgersson, arkeolog och antikvarie vid Medeltidsmuseet berättade om *Arkeologi vid Slussen*.

Kansli

Under året har Lisa Härmark och Lotta von Liewen Wistrand arbetat på samfundets kansli på Köpmangatan 5 i Gamla stan med administration, redovisning, yttranden, arrangemang, visningar samt övriga föreningsangelägenheter. Kansliet är representerat i arbetsgrupperna för anslag, kulturhusskyltar och Min Stockholmsskildring. Kansliet har varit bemannat alla vardagar.

Samfundets representation och kontakter

Representant i Rådet till skydd för Stockholms skönhet har varit Laila Reppen. Representanter i AB Stadsholmens styrelse har varit Folke Dellström (ordinarie) och Monica Andersson (suppleant). Fredrik von Feilitzen och Marianne Råberg har representerat samfundet i AB Stadsholmens kulturhusråd. Monica Andersson, Fredrik von Feilitzen och Bengt OH Johansson har representerat Samfundet S:t Erik i AB Stadsholmens kulturhusprisjury.

Samfundet S:t Erik är ständig medlem i Svenska byggnadsvårdsföreningen, Sveriges Hembygdsförbund och Vaxholms Fästnings Musei Vänner. Samfundet har under 2020 vidare varit medlem i Stockholms Sjögård, Svenska Historiska Föreningen, Förbundet För Ekoparken, Sveriges vänföreningar för konst och kultur samt associerad medlem i Europa Nostra Sverige.

Samfundet S:t Erik inhämtar aktuell kunskap genom kontakter med företrädare för utbildning, forskning, museer, föreningar och andra organisationer. Kontakter med ledande stockholmopolitiker är också en viktig del av Samfundet S:t Eriks verksamhet.

Anslag

Under året har 29 ansökningar om anslag inkommit till Samfundet S:t Erik för behandling. De flesta ansökningarna avsåg tryck- och produktionsbidrag till publikationer om Stockholm i skilda genrer. Några av ansökningarna lämnades vidare till de av Samfundet S:t Erik förvaltade stiftelserna för hantering.

Under året var flera av mottagarna av anslag beredda att berätta om sina bokprojekt för samfundets medlemmar. De flesta blev dock inställda på grund av coronapandemin. Ett par föredrag hann dock genomföras i början av 2020, *Bromma i betluften* och *Allaktivitetshuset Gamla Bro*.

Årets anslag från samfundet uppgick till 439 000 kronor, bilaga 1. Ansökningarna har beretts av Susanne Ingo, Laila Reppen, Sebastian Ulvsgård och Lisa Härmark inför beslut i samfundets styrelse. Anslagen fördelades vid ett tillfälle hösten 2020.

Samfundets styrelse beslöt att utanför ordinarie anslagsförfarande stå för en del av kostnaden för renovering och uppsättning av julbelysningen på Köpmangatan i Gamla stan som Hållbart & Lustfyllt Gamla stan åtagit sig att ombesörja. Samfundet bidrog med 50 000 kronor.

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris instiftades 1963, har egna stadgar och delas ut ”till den som i samfundets anda utfört berömliga insatser av vetenskaplig, konstnärlig, journalistisk eller kulturminnesvårdande natur”.

Enligt stadgarna för Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris ska priset delas ut vid årsmötet. Då inget publikt årsmöte genomfördes 2020 beslutade styrelsen att skjuta fram utdelningen av årets belöningsplakett och pris till årsmötet 2021.

Stockholmiapriset

Stockholmiapriset inrättades av Samfundet S:t Erik 2009 tillsammans med Stockholmia - forskning och förlag. Med Stadsarkivets anslutning till gruppen 2017 utdelas två priser till bästa master- eller magisteruppsats om stockholmsförhållanden, ”Stockholmiapriset” och ”Stockholmiapriset – När historien möter samtiden”. Prissumman är 15 000 kronor för vardera priset. Uppsatserna ska vara godkända under föregående kalenderår.

Under året har juryn för Stockholmiapriset bestått av forskningschef på Stockholmia - forskning och förlag Rebecka Lennartsson, stadsarkivarie Lennart Ploom och Samfundet S:t Eriks ordförande Monica Andersson.

2020 delades endast Stockholmiapriset ut då ingen uppsats inkommit som uppfyllt kraven för arkivforskning vid Stadsarkivet.

Stockholmiapriset 2020 om 15 000 kronor tilldelades Johan Mattsson för hans masteruppsats *Human Behaviour & Urban Squares. A Public Life Study of Kungsträdgården and Sergels Torg*. Kungliga Tekniska Högskolan. Läsåret 2019. *Motiveringen lyder*: Vilka faktorer påverkar hur stadens publika ytor används? Frågan är avgörande i all stadsplanering, men intressant också för många discipliner som intresserar sig för mänskligt beteende och skärningspunkten mellan den byggda och den levda staden. Somliga torg och öppna platser i Stockholm attraherar betydligt fler människor som inte endast passerar, utan också stannar upp och

använder ytorna på skilda sätt. I sin uppsats använder sig Johan Matsson av Jan Gehl och Birgitte Svarres metoder för att studera det offentliga livet och rummen i staden och interaktionen mellan dem. Med Kungsträdgården och Sergels torg som exempel kartlägger Mattsson skilda mönster i olika urbana miljöer. Utifrån noggranna iakttagelser av människors aktivitet och interaktion visar han på stora skillnader i rörelsemönster mellan platserna, inte minst med avseende på kön. Uppsatsen ger också en god översikt över forskningsläget inom fältet. Aktuella teorier, observationer och hypoteser relateras löpande i analysen. Uppsatsen är ett gediget genomfört arbete som med tydlig empiri, uttrycklig tillämpning av teori och med ett tillgängligt språk förmår tydliggöra komplexa processer i urbant offentligt liv.”

Min Stockholmsskildring – uppsatstävling för gymnasielever

Uppsatstävlingen för gymnasister ”Min Stockholmsskildring” initierades 2013 och priset delades ut första gången 2015. Syftet med uppsatstävlingen är att väcka intresse för Stockholms historia och staden Stockholm genom att skriva. I juryn för Min Stockholmsskildring sitter Susanne Ingo, vice ordförande i Samfundet S:t Erik, Martin Nyblom, redaktör för Stockholmskällan, Tina Rodhe, museichef vid Medeltidsmuseet, Anders Sjöbrandt, universitetsadjunkt i historiedidaktik och Mats Berglund fil.dr. i historia, Stockholms universitet.

I november 2019 arrangerade Samfundet S:t Erik tillsammans med Medeltidsmuseet och Stockholmskällan en inspirationskväll för gymnasielärare, ett lyckat arrangemang som på grund av coronapandemin inte kunde upprepas som det var tänkt hösten 2020. Juryn planerar en sådan kväll under 2021.

Under 2020 bidrog 39 elever från 11 gymnasieskolor med uppsatser om Stockholm. Bland dessa valdes tre pristagare och ett hederspris ut.

1: a pris om 5 000 kronor tilldelades Natalie Silfverberg, för sin essä *I storstaden vi drömmer om och pendlar till för dagen*. P.A. Fogelströms gymnasium genom ansvarige läraren Andreas Öberg. Motivering: Natalie Silfverberg tar oss med på en resa, över anläggningsarbetena på torget i den lilla staden Rönninge, förbi Tumba och de andra pendelstationerna in till Södra station, sedan över Medborgarplatsen, Björns trädgård och uppför Mamsell Josabeths trappor till Stigberget, P.A. Fogelströms gymnasium och utsikten över Saltsjön. På samma gång är det också en resa genom isoleringsviruset Corona, och genom historien. En vacker och stillsam betraktelse över nutiden, dåtiden och livet i staden. Den tar liksom sin läsare i handen och smälter elegant samman dåtid och nutid, utan att ställa dem mot varandra.

2: a pris (delat) om 2 500 kronor tilldelades Linus Flyborg, för essän *Norre Förstad. Ett Ögonblick I Historien*, Thoren Business School genom ansvarige läraren Josef Johansson. Motivering: Linus Flyborg undersöker en av den här stadens bortglömda, historiska krumbukter och tecknar bilden av ett märkligt, 40 år långt undantag. Kungamakten söndrar och härskar genom att dela huvudstaden i två, skänker privilegier som upphöjer Norrmalm till egen stad med sigill och allt, fäster ingenting på pränt och låter sedan snart allt återgå till det som var, och fortfarande är – *ett* Stockholm. Linus Flyborg skriver personligt och drivet och rycker med sin läsare genom detta märkliga, historiska undantag i en text som är både underhållande och bildande i lika mått.

2: a pris (delat) om 2 500 kronor tilldelades Kajsa Mefort, för novellen *Slussen – glädjens och dödens plats*, Kungstensgymnasiet genom ansvarige läraren Maria Hillerhag. Motivering: Kajsa Mefort väver in de fem slussarnas historia i en berättelse som också fångar värmen av att leva i Stockholm och att bära staden nära sitt hjärta. Novellens brådstörtade vändning bär med sig döden, men också fortsättningen på livet – i en liten lägenhet med trädgård i ett kulturhus på Klevgränd och med utsikt över guldbron. Pandemier kommer och går, slussar byggs och rivs men platsen den består. Slakten följa på slaktens gång, där generationer avlöser varandra i livet vid Slussen. Här blir den platsen rentav ett ämbete, som en tid innehas av en, och som därefter bekläds av en annan.

Hederspris

Ett hederspris tilldelades Oona Lagercrantz för novellen *Exosfären under en bokhylla*. Viktor Rydberg gymnasium Odenplan genom ansvariga läraren Pernilla Löfgren.

I en framtid är Gunnar Asplunds stadsbibliotek tömt på böcker, så när som på en enda kvarglömd volym under en bokhylla i Sal 1. I en stad där människorna är slavar under sina skärmar, där läsning reducerats till dopaminmaximerande fildelningsinsatser i form av lättkonsumerad och snabbverkande lyckolitteratur, uppenbarar sig det underbara mysteriet i det egna valet och att läsa för lustens skull, utan krav på nytta och rationalitet för vår huvudperson. I denna dystopiska framtidsskildring får Oona Lagercrantz den gudomliga kraften i människors litteraturupplevelser att vibrera, och ger juryns ledamöter ett välavvägt dopaminpåslag med sin hyllning till det arkitektoniska monument som omger *Exosfären under en bokhylla* i Sal 1 i Stockholms stadsbibliotek.

Fototävlingen Sommaren 2020 i Gamla stan

Tillsammans med Hållbart & Lustfyllt Gamla stan och tidningen Stockholm Direkt arrangerade samfundet en fototävling med temat ”Sommaren 2020 i Gamla stan”. Fotona skulle spegla stadsdelen Gamla stan under juli månad – en månad som vanligtvis sjuder av liv och på gator och torg möts folk från alla jordens hörn, men som under pandemin varit en öde stadsdel.

I juryn satt Lars Epstein, fotograf och engagerad i Hållbart & Lustfyllt Gamla stan, Sacharias Källdén, fotograf Stockholm Direkt och Laila Reppen, Samfundet S:t Erik.

713 bidrag kom in och 11 gick till final.

Samfundet S:t Erik stod för prispengarna om 10 000 kronor som fördelades på följande vinnare:

Första pris om 5 000 kronor tilldelades Maritha Svensson ”Coronasommaren 2020 i ett folktomt Gamla stan har enkelt men träffsäkert fångats i den dubbelkopierade bilden av en ansiktsmask på en äldre person med det turistfria och öde Stortorget som lyser igenom.

Andra pris om 3 000 kronor tilldelades Pamela Henderson ”De två affärsinnehavarna på Köpmantorget som sitter med coronaavstånd utanför sina respektive butiker och väntar på kunder som aldrig infinner sig speglar på ett genuint sätt sommaren 2020 i Gamla stan”.

Tredje pris om 2 000 kronor tilldelades Jonas Enander. ”Den humoristiska bilden på raggarna som inte uppträder som förväntas av besökare i Gamla stan visar på ett av de udda inslagen i stadsbilden denna annorlunda sommar”.

Medlemmar

Det totala antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 1 813 st (2019: 1 850). Antalet årligen betalande medlemmar uppgick till 1 473 st (2019: 1 500), varav 285 st (2019: 271) familjemedlemmar. Antalet fria medlemmar uppgick till 44 st (2019: 42). Antalet ständiga medlemmar uppgick till 292 st (2018: 304). Under året har tre nya ständiga medlemmar tillkommit. Samfundet S:t Erik har fyra hedersledamöter; författaren Per Wästberg, fil. dr och f.d. stadsantikvarie Marianne Råberg, arkitekt SAR/MSA Kerstin Westerlund Bjurström och med. lic. Fredrik von Feilitzen.

Programaktiviteter för medlemmar

Programverksamheten för samfundets medlemmar har påverkats starkt av coronapandemin. I januari, februari och första veckorna i mars förflöt programverksamheten som vanligt. Föreläsningar i samarbete med Stadsmuseet hölls i Sevenbomsalen och med Medeltidsmuseet i hörsalen Birgittarummet, under rubriken Stadsmuseet c/o Medeltidsmuseet. En januariföreläsning förlades till Studentpalatset på Norrtullsgatan. I mitten av mars ställdes successivt alla program för våren in. Höstterminens programverksamhet öppnades försiktigt. Endast vandringar utomhus fanns på programmet.

Resultatet av programverksamheten under 2020 blev att 25 programaktiviteter genomfördes för samfundets medlemmar, varav sex föredrag, 12 vandringar och sju besök/visningar med övervägande föredrag på våren och vandringar på hösten. Flera av vandringarna och visningarna har dubblerats med anledning av medlemmarnas stora intresse och det under hösten strikt reglerade antalet deltagare. I

genomsnitt lyssnade cirka 50–60 personer på föredragen och i visningarna och vandringarna deltog per tillfälle ca 30 personer under våren och 10–15 personer på hösten.

Arbetet med att bygga upp en volontärverksamhet kring medlemsprogrammen för att understödja kansliet vid medlemsprogrammen har givit resultat och kansliet har nu några återkommande volontärer att ta hjälp av.

Årets programverksamhet inleddes den 15/1 med föredraget *Mor och dotter Bruhn – två tapetmakerskor i 1700-talets Stockholm* med Mia Skott. Den 17/1 och 20/1 besöktes *Judiska museet* på Tyska Brunnplan. Den 22/1 berättade Rebecka Lennartsson om *Mamsell Bohmans fall – nattlöperskor i 1700-talets Stockholm*. Den 29/1 föreläste Catharina Nolin om *Internationell skolning och nationella ambitioner – Kvinnliga landskapsarkitekter under 1900-talets första hälft*. Den 30/1 vandrade medlemmarna *Från storgårds kvarter till höghus kvarter – en vandring från Röda bergen till Hagastaden* med ciceronen Ulrika Sax.

Den 4/2 och den 6/2 besöktes åter *Judiska museet*. Den 5/2 höll Monica Andersson och Laila Reppen ett föredrag om *Hallman i Stockholm* i Studentpalatset. Den 12/2 visade och berättade Kerstin Mandén Örn om *Drottninghuset*. Samma dag kvällstid höll Mats Ekdahl föredraget *Med Bromma i betluften*. Den 19/2 visade Marit Holgersson *Fynden berättar*, om arkeologiska fynd som hittats under ombyggnationen av Slussen. Den 27/1 föreläste Mats Eriksson Dunér och Göran Folin om *Allaktivitetshuset Gamla Bro*.

Den 2/3 var det ett andra besök i *Drottninghuset*. Vårens sista program blev vandringen den 12/3 på *Riddarholmen i tid och rum* med Anders Bodin. Kommande 16 programpunkter som var inplanerade under våren sköts upp eller blev inställda.

Höstens programverksamhet drog igång lite senare än vanligt, men med tillförsikt om en aktivare programhöst med vandringar utomhus dock med färre antal deltagare. Den 16/9 genomfördes en för hösten första och efterlängtd, från i våras uppskjuten, vandring på Norra Kyrkogården med temat *Arkitekterna som förändrade Stockholm* med Michael Karlsson som ciceron. Vandringen upprepades den 18/9. Den 17/9 och 21/9 vandrade medlemmarna på *Lilla Essingen, sommarö, industriort och sjöstad* med ciceronerna John-Olov Sidén och Claes-Göran Borg, också den uppskjuten från våren. Den 24/9 guidade Bo Larsson och Sebastian Ulvgård medlemmar längs *Rörstrandsgatan Från maskinista till barista*.

Den 5/10 vandrade vi *Nybrogatan – från Katthavet till Tyskbagareberget* med ciceron Maj Sandin. Den 7/10 guidade Jacob Kimvall medlemmarna i *Snösättra "Wall of Fame"*. Den 15/10 och 19/10 upprepades vandringen längs *Nybrogatan – från Katthavet till Tyskbagareberget*.

Den 5/11 genomfördes en vandring med temat *Stockholms blodbad*. Den blev också det sista programmet för året. Antal smittade i Covid-19 ökade snabbt igen och samfundet beslutade att åter stänga ner programverksamheten och ställde in resterande åtta inplanerade medlemsaktiviteter.

Programverksamheten planeras och hanteras av kansliet.

Utöver programpunkter för samfundets medlemmar har Monica Andersson, ordförande i Samfundet S:t Erik och Laila Reppen, sekreterare i Samfundet S:t Erik anordnat en stadsvandring 3/9 i Röda Bergen tillsammans med universitetslektor Anders Bergström, KTH arkitektur och samhällsbyggnad för medlemmarna i Föreningen för Samhällsplanering.

Seminarier, symposier och konferenser med Samfundet S:t Erik som huvud- eller medarrangör

Sedan 2011 har samfundet utvecklat arbetet med seminarieverksamheten och som huvudarrangör genomförs seminarier och symposier om stadsbyggnads- och stadsmiljöfrågor där medlemmar, forskare, praktiker och ideellt engagerade ges en möjlighet att delta.

Under hösten 2019 påbörjades planeringen av halvdagsseminariet *Upprop Kulturarv – värna kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer* som sedan ägde rum den 9 mars 2020 i Markeliussalen på Norrlandsgatan 11 i Stockholm. Uppropet, initierat av Svenska byggnadsvårdsföreningen och Kulturmiljöfrämjandet, stöds av initiativtagarna tillsammans med tio andra organisationer. Moderator var Susanne Ingo, vice ordförande i Samfundet S:t Erik. Medverkande var initiativtagarnas ordförande, Inger Liliequist, Kulturmiljöfrämjandet och Margareta Hallin, Svenska byggnadsvårdsföreningen. Talare var Kristina Berglund, arkitekt SAR/MSA, vice ordf. Svenska byggnadsvårdsföreningen, Tomas Brandt, byggnadsantikvarie, enhetschef

kulturmiljövård, Bohusläns museum. Örjan Molander, länsmuseumchef och landsantikvarie, Kalmar Läns museum och Monica Andersson, fil.dr. ordf. Samfundet S:t Erik. I den efterföljande paneldiskussionen deltog även Knut Weibull, Riksantikvarieämbetet och Suzanne Plunkte, Boverket. Seminariet hade 160 deltagare inklusive medverkande. Anmälda var 214. Bortfallet kan hänvisas till nyheterna kring spridningen av coronaviruset.

Efter seminariet konstituerade initiativtagarna en ny grupp att fortsätta driva Upprop Kulturarv. Lotta von Liewen Wistrand har fått i uppdrag att representera samfundet i den gruppen.

Urban City Research (UCR) initierade under 2019 fortsatt forskning om det politiska maktspelet kring stadsbyggnad i Stockholm i projektet ”Markpolitiken i Stockholm” som avser att analysera Stockholms stads förhållanden och tidiga processer i stadsplanering. I projektet medverkar Peter Elmlund och Anna Paula Jonson från UCR samt Monica Andersson och Susanne Ingo från Samfundet S:t Erik. Claes Breitholtz engagerades att sammanfatta den statliga utredningen Modernare byggregler och Boverkets arbete med en ny modell kallad Möjligheternas Byggregler samt de statliga utredningarna om seriebyggda hus.

Samfundet S:t Erik medverkar i Nätverket Stockholms Framtid. Under 2020 har inga möten hållits.

Samfundet S:t Erik medverkar i Stockholms parkförsvar. Samfundet har inte deltagit i några aktiviteter under 2020.

Samfundet S:t Eriks Årsbok

Samfundet S:t Eriks årsbok 2020 *Stockholms vattenrum. Stadsmiljö, klimat och framtid* utkom på Svensk Byggtjänst förlag den 9 november i en upplaga av 2 100 exemplar. Årsboksredaktör var Ann Pålsson, Redaktörspoolen och grafisk formgivare Elsa Wohlfahrt. Redaktionen har bestått av Monica Andersson, Victor Edman, Susanne Ingo, Laila Reppen och Sebastian Ulvsgård.

30 (förra året 60) exemplar av den aktuella årsboken har skänkts till Stadsmuseet i Stockholm, för dem att använda i sitt bokbytarprogram.

Kulturhusskyltar

Skyltgruppen består av Suzanne Lindhagen, sammankallande, Ann Katrin Pihl Atmer, fil. dr. arkitekturhistoria, Bengt OH Johansson, prof. Emeritus arkitekturhistoria, Johan Örn fil. dr. arkitekturhistoria, Sebastian Ulvsgård, bebyggelseantikvarie och Lotta von Liewen Wistrand, kansliet.

Till skyltverksamheten har ett 30-tal skyltfaddrar varit knutna, vilka ser till skyltarna och inrapporterar skyltarnas kondition och status. Skyltfaddrarna var inbjudna till ett numer traditionsenligt mingel kring årsskiftet, 2020 den 23 januari.

Under året har 10 skyltar satts upp:

- Ersta Diakoni, Erstagatan 1, (Ersta 24),
- Medborgarhuset (3 skyltar), Götgatan 54–56, Medborgarplatsen. (Medborgarplatsen)
- Hemtrefnad, Östermalmsgatan 84, (Orren 2)
- Stadsgårdshissen, Katarinavägen (Södermalm 10:35)
- Tanto (HSB-husen), Tanto, Sockerbruksgränd 1, (Kulltorp 5)
- Fd Riksförsäkringsanstalten, Adolf Fredriks Kyrkogata 8, (Grönlandet södra 13)
- Kvinnohuset i Stadshagen, Welanders väg 12, (Värjan 1)
- Skönstaholm, Söndagsvägen 40, Centrumhuset, (Dagen 2)
- Nybrogatan 25–27, (Riddaren 1). Ersatte en tidigare skylt med helt ny text.
- Östermalms saluhall, Humlegårdsgatan 1–3, (Riddaren 3). Ersatte en tidigare skylt med helt ny text.

En ny skylt har, på grund av skadegörelse, ersatt den tidigare skylten på LM Ericsson, Telefonplan, L.M. Ericssons Väg 12 (Telefonfabriken).

Den 150:de skylten sattes upp i februari på f.d. Riksförsäkringsanstalten. Det firades med en invigning arrangerad av ägaren till fastigheten, Marginalen Bank. Ett trettiotal skyltfaddrar och styrelsen var inbjudna till invigningen som åtföljdes av visning av byggnaden.

Genom samarbetet med Stockholmskällan finns information om Samfundet S:t Eriks blå kulturhusskyltar även publicerade på Stockholmskällan och uppdateras kontinuerligt med karta, text och bild. Skylttexterna finns också på samfundets hemsida sorterade på stadsdelar.

Yttranden m.m.

Samfundet S:t Erik har under året tagit del av, både på remiss och genom stadsbyggnadskontoret, en mängd stadsplaneärenden. Samfundet S:t Erik har yttrat sig i 30 ärenden, varav två öppna brev. Dessa har skickats till berörda politiker, tjänstemän och valda delar av media samt till personer på samfundets sändlista. Yttrandena har också publicerats på samfundets hemsida och facebook-sida. Samfundet har under året arbetat fram ett arbetsdokument med principer för arbetet med yttranden och överklaganden, med anledning av den stora mängden ärenden som behandlas inom främst Stadsbyggnadsnämnden, men även övriga styrelser och nämnder samt kommunstyrelsen och stadsfullmäktige

1. Ulvsunda 1:1, Spångavägen/Sedumbacken. Bromma. Dnr 2017-15385. Samråd. Insänt 2020-01-09.
2. Skarpnäcks Gård 1:1 och Sköndal 3:1. Skarpnäck. Dnr 2017-01740. Samråd. Insänt 2020-01-13.
3. Västberga 1:1 intill kv Tåjärnet i stadsdelen Solberga. Dnr 2020-01-27. Samråd. Insänt 2020-01-27.
4. Brev till Stockholms stadsbyggnadsnämnds ledamöter. Ang. Skeppsholmsviken 6 m.fl., Gröna Lund till detaljplan S-Dp 2016-06685. Insänt 2020-01-22.
5. Telestaden, fastigheten Burmanstorp 1 m.fl. i stadsdelarna Farsta och Larsboda. Dnr 2014-13908. Samråd. Insänt 2020-02-10.
6. Sankt Eriksområdet. Tegelbruket 4 m.fl., Kungsholmen, Dnr 2016-10001. Samråd. Insänt 2020-03-03.
7. Riddersvik, del av fastigheten Hässelby villastad 36:1 m.fl., Dnr 2013-11692. Granskning. Insänt 2020-03-10.
8. Hässelbyverket, Vassen 3 m.fl., Dnr 2017-09452. Samråd. Insänt 2020-03-16.
9. Örby 4:1 vid Rangstaplan i stadsdelen Högdalen, Dnr 2013-13851. Samråd. Insänt 2020-04-30
10. Neapel 3 m.fl., i stadsdelen Ladugårdsgärde. Dnr 2018-00406. Samråd. Insänt 2020-05-11. Reviderat yttrande insänt 2020-05-12.
11. Sättra Centrum (Högsättra 10, Djursättra 3 m.fl., Dnr 2018-15976. Samråd. Insänt 2020-05-13.
12. SOU 2019:68 Modernare byggregler, flexibelt och förenklat från Kommittén för Modernare byggregler, Dnr Fi2019/04318/BB. Remiss. Insänt 2020-05-13.
13. Östra Hagastaden, Norrtull. Vasastaden 1:100 m.fl., i stadsdelen Vasastaden. Dnr 2016-17865. Samråd. Insänt 2020-05-16.
14. Bygg inte över Riddarholmskanalen. Öppet brev till Trafiknämndens ledamöter, Kommunfullmäktige och partierna. Insänt 2020-05-28.
15. Orgelpipan 7, del av Norrmalm 6:1. Dnr 2017-02605. Samråd. Insänt 2020-06-08.
16. Katthavet 7, Sankta Eugenia katolska församling, i stadsdelen Norrmalm. Dnr 2018-14318. Samråd. Insänt 2020-06-15.
17. Jutesprånget 7, 8 och 9 i stadsdelen Älvsjö. Dnr 2016-14627. Samråd. Insänt 2020-06-26.
18. Takbodarne 11, (KF-huset) Södermalm, angående ansökan för påbyggnad av tak. Dnr 2020-06407-575. Bygglov. Insänt 2020-08-20.
19. Marievik 15 m.fl., i stadsdelen Liljeholmen. Dnr 2010-14465. Granskning. Insänt 2020-08-20.
20. Henriksbergs verksamhetsområde, Hägersten 2:6 m.fl., Dnr 2010-16649. Granskning. Insänt 2020-08-25.
21. Stockholms Arkitekturpolicy, Kontorsremiss 2020, Dnr 2020-08231. Insänt 2020-08-26.
22. Stockholm Tiny House Expo, anmälan om vattenverksamhet på Riddarfjärden. Dnr 535-417862020. Insänt 2020-09-07.

23. Ulvsunda 1:1, Spångavägen/Sedumvägen, Riksby, Bromma. Dnr 2017-15385. Granskning. Insänt 2020-09-28.
24. Ålesund 1 m.fl., i stadsdelen Husby. Dnr 2016-19140. Granskning. Insänt 2020-09-29.
25. Enskede Gård 1:1, del av fastigheten Häradsdomaren, Dnr 2017-09908. Granskning. Insänt 2020-09-30.
26. Årstafältet etapp 4A och etapp 4B, Dnr 2017-06550 och 2017-19529. Samråd. Insänt 2020-10-20.
27. Van der Huff 8 m.fl., i stadsdelen Södermalm. Dnr 2017-06896. Samråd. Insänt 2020-10-20.
28. Tora 1 m.fl., (Graffitivägg) Bromsten, Spånga-Tensta. Dnr 2017-06896. Förslag till ändring i detaljplan av q-märkning. Samråd. Insänt 2020-10-30.
29. Saima 1 m.fl., Akalla, Rinkeby-Kista. Dnr 2017-06896. Samråd. Insänt 2020-11-02.
30. Roslagsbanan 18 m.m. i stadsdelen Norra Djurgården, Dnr 2017-18577. Samråd. Insänt 2020-12-21.

Överklaganden

Utöver skrivelser avseende bygglov, samråd och senare i utställningsskede har Samfundet S:t Erik gått vidare i stadsplaneprocessen i sju stadsplaneärenden genom att överklaga Stadens beslut. Nya överklagandeärenden för 2020 är Sperlingens Backe (Sturegallerian) och Skeppsholmsviken 6 m.fl., vid Gröna Lund.

Högsta domstolen har under året tillerkänt Samfundet S:t Erik överklaganderätt i detaljplanefrågor. I överklagandena har samfundet också tagit upp samfundets rätt att överklaga bygglovsärenden.

1. Påbyggnad på kv Brädstapeln 13 och 16, Trygg-Hansa-huset. Mål nr P 3405-18. 2020-01-31 insändes till Mark- och miljödomstolen ”Yttrande angående detaljplan för kvarteret Brädstapeln 13 och 16, Kungsholmen, Mål nr P 3405-18”.
Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, kallade till syn och sammanträde den 20 oktober. Representanter för samfundet var närvarande.
Tidigare skrivelser i ärendet 2018-05-17, 2018-11-07 och 2019-03-04.
2. Rivning av kv Snäckan 8, Norrmalm. Mål nr P 12291–18. 2020-04-17 insändes till Högsta domstolen ”Svarsskrivelse avseende Stockholms stadsbyggnadsnämnds yttrande inför prövning i Högsta domstolen av Mark- och miljööverdomstolens beslut 2019-11-25 angående klagorätt för Samfundet S:t Erik i mål gällande detaljplan för Snäckan 8. Mål nr Ö 6554-19 JS35”. Den 2020-09-30 insändes till Mark- och miljööverdomstolen ”Överklagande av Mark- och miljödomstolens avslag av Samfundet S:t Eriks överklagande av detaljplanen för Snäckan 8, Norrmalm i Stockholms kommun, Mål nr P 5146–20”.
Tidigare skrivelser i ärendet 2018-11-13, 2018-12-19 och 2019-06-19.
3. Rivning av kv Hästen 21, Norrmalm. Mål nr P 380-19. 2020-06-02 insändes till Mark- och miljödomstolen och Stockholms stadsbyggnadskontor ”Hästen 21, Norrmalm, överklagande av antagen detaljplan, Dp 2015-14011”.
Tidigare insända skrivelser 2019-02-08 och 2019-08-21.
4. Överglasning av Hötorgsgången m.m. på fastigheten Beridarebanan 77 i Stockholm City. Mål nr P 7012-19. 2020-06-26 insändes till Svea Hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen. ”Angående avvisat överklagande gällande Samfundet S:t Eriks klagorätt rörande bygglov för överglasning av Hötorgsgången m.m., Beridarebanan 77, Mål P 12648-19 060103”. 2020-10-29 insändes till Högsta domstolen och Svea hovrätt ”Överklagande av mark- och miljööverdomstolens beslut 2020-09-17 att avslå Samfundet S:t Eriks överklagande av Mark- och miljödomstolens beslut att inte bevilja samfundet klagorätt gällande överklagande av bygglov för överglasning av Hötorgsgången och ändring av lågdelarna, Beridarebanan 77, Stockholm, Mål nr P 12648-19”. 2020-11-04 insändes till

Högsta domstolen ”Komplettering av överklagande i Mål nr Ö 5706-20 (Hötorgsgången mm Beridarebanan 77)”.

Tidigare insända skrivelser 2019-08-16 och 2019-11-25.

- Bygglov gällande ombyggnad av kv Mars och Vulcanus 1, riksdagens ledamotshus, f.d. kanslihuset i Gamla stan. 2020-04-22 insändes till Mark- och miljödomstolen via Länsstyrelsen i Stockholms län ”Överklagande av Länsstyrelsens avslag av överklagande av bygglov för tillbyggnad av fastigheten Mars och Vulcanus 1 i Stockholms kommun, riksdagens ledamotshus, f.d. Kanslihuset Länsstyrelsens betäckning 403-58806-2019”. 2020-10-08 insändes till Svea hovrätt och Mark- och miljödomstolen ”Yttrande över Riksdagsförvaltningens yttrande gällande överklagat bygglov för tillbyggnad av fastigheten Mars och Vulcanus, Riksdagens ledamotshus, f.d. Kanslihuset, Mål nr P 2934-40” och 2020-12-01 insändes till Mark- och miljööverdomstolen, Svea hovrätt ”Överklagande av Mark- och miljödomstolens avslag av överklagande av bygglov för tillbyggnad av fastigheten Mars och Vulcanus 1, Riksdagens ledamotshus, f.d. Kanslihuset, Mål nr P 2934-20”.

Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, kallade till syn den 27 augusti. Representanter för samfundet var närvarande.

Tidigare insända skrivelser 2019-06-27 och 2019-11-26.

- Rivning och på-, om- och nybyggnader gällande Sperlingens Backe m.m., Sturegallerian, Östermalm. Mål nr P 1858-20. 2020-02-24 insändes till Mark- och miljödomstolen och Stadsbyggnadskontoret ”Överklagande av förslag till detaljplanen avseende delar av kv. Sperlingens Backe m.m. i stadsdelen Östermalm. Dp 2014-00404”. 2020-11-16 insändes ”Yttrande över yttrande av Länsstyrelsen, Stockholms kommun, Sturegallerian AB, och Vasakronan Fastigheter AB gällande överklagad detaljplan för Sperlingens Backe m.m., Mål nr P 1858-20” och 2020-11-16 ”Yttrande över yttrande av Länsstyrelsen, Stockholms kommun, Sturegallerian AB och Vasakronan Fastigheter AB gällande överklagad detaljplan för Sperlingens Backe m.m., Mål nr P 1858-20”.
- Skeppsholmsviken 6 m.fl., vid Gröna Lund i stadsdelen Djurgården. 2020-05-19 insändes till Mark- och miljödomstolen ”Överklagande av detaljplan för Skeppsholmsviken 6 m.fl. vid Gröna Lund i stadsdelen Djurgården, Dp 2016-06685”.

Media

I följande urval av tidningsartiklar, tidningsnotiser, nättidningar samt bloggar, poddar och webbsidor har samfundet omnämnts eller varit medverkande i.

- Namnbyte en baggis för SKR – svårare med lokalbyte. FOKUS.se 2020-01-24.
- Förslaget: Gräv ner Nynäsvägen genom Farsta. Mitti.se. Alexander Kuronen. 2020-02-14
- Stockholm har blivit spekulativt och mörkt. DN-Kultur. Monica Andersson, ordförande Samfundet S:t Erik. 2020-02-24
- Nya kvarter på Kungsholmen får kritik. Mitti.se. Per Brandt. 2020-03-04.
- Nu blir rivningen i City en fråga för HD. Mitti.se Mimmi Epstein. 2020-03-09
- Politikerna sa ja – men sista ordet inte sagt. Mitti.se. Olle Anrell. 2020-03-10
- HD prövar att överklaga detaljplaner. Dagens Samhälle. Stefan Helte. 2020-03-18
- Stockholm får inte släppa en centimeter vatten till. SvD. Krönika. Anders Q Björkman. 2020-05-24
- Dags att återanvända Per O Hallman – att döpa föreningar till ”Brf Trivas” räcker inte. DN. Konst. Annica Kvint. 2020-05-25.
- Samfundet S:t Erik: Sankt Eriksrådets kulturmiljövården hotas av storskalig exploatering. www.byggastockholm.se JM Högberg. 2020-05-30.
- Gröna Lund dominerar redan för mycket. Mitti.se. Redaktionen. 2020-06-10

- Rivning i City överklagas på nytt efter miss. Mitti.se. Mimmi Epstein. 2020-06-17
- Fototävling i coronaöde Gamla stan. Mitti.se. 2020-06-29
- Samfundet S:t Erik vinner mot staden i HD. Mitti.se, Mimmi Epstein. 2020-07-23
- Efter protesterna: Cityrivningen en fråga för HD. StockholmDirekt. Mimmi Epstein. 2020-08-02.
- Bakslag för Skanska i stort CBD-projekt. Fastighetsvärlden.se. 2020-08-12
- Se vinnarna i vår fototävling. Mitti.se. Mimmi Epstein. 2020-08-22
- FFS Föreningen för Samhällsplanering - #1 Röda Bergen – Podcast PLAN. 2020-09-03
- Grönt ljus till rivning i City. Mitti.se. Mimmi Epstein. 2020-09-09
- Bygge som ska ersätta Hässelbyverket sågas. Mitti.se. Matilda Klar. 2020-10-02
- Nu har medborgare tyckt till om bebyggelse i Tjurbergsparken. Mitti.se Victor Malmcrona. 2020-10-29
- Fint att få medverka med kartor i Samfundet S:t Eriks årsbok. I år om hur Stockholms läge vid vattnet har påverkat och kommer att påverka staden. www.kartillustration.se 2020-11-03
- Samfundet S:t Erik fortsätter kampen mot nytt Sturekvarter. Fastighetsvärlden.se 2020-12-01
- Stockholms vattenrum. Nättidningen Svensk Historia. www.svenskhistora.se Dec 2020.
- Eldsjälar hoppas snart kunna öppna det nya kulturhuset. Mitti.se. Märta Lefvert. 2020-12-04
- Slutgiltigt besked: Gamla KPMG-huset får rivas. Mitti.se. Mimmi Epstein. 2020-12-14
- Botanisera i böcker om Stockholm. DN. Eva-Karin Gyllenberg. 2020-12-19

Informationsblad och e-Nyhetsbrev

Informationsbladet, med kalendarium och övrig medlemsinformation, har utkommit med fyra nummer under 2020. Fem e-nyhetsbrev, med medlemsinformation och allmän information, har skickats ut under året. Därutöver har information om seminarier och program samt pressmeddelanden skickats ut enligt sändlistan per e-post.

Informationsfolder

Informationsfoldern om Samfundet S:t Erik har funnits på kansliet och i Stadsmuseets och Medeltidsmuseumets butiker.

Hemsida och sociala media

Samfundet har under året arbetat med att uppdatera och underhålla hemsidan.

Under året har samfundets närvaro på sociala media uppmärksammats mer. Medlemmar och en intresserad allmänhet följer här samfundets verksamhet.

Samfundet har sedan 2013 en facebook sida, [facebook.com/samfundetsterik](https://www.facebook.com/samfundetsterik). Under 2020 har följarna ökat till 808 (2019: 676). Antalet gilla-markeringar fortsätter att stiga även efter årsskiftet. Det inlägg som haft störst räckvidd i antal gillningar och delningar var inlägget *Bygg inte över Riddarholmskanalen*.

Sedan augusti 2014 har samfundet ett twitterkonto, [@SamfundetStErik](https://twitter.com/SamfundetStErik), som har 295 (2019: 291) följare. Ett konto som inte används i någon större utsträckning, vilket syns i statistiken för kontot.

Samfundet S:t Erik finns också på Instagram sedan 2015, [samfundetsterik](https://www.instagram.com/samfundetsterik), med 488 (2019:339) följare. Det som hade störst räckvidd var inlägget från medlemsvandringen på Norra Kyrkogården. Antalet följare har fortsatt att stiga efter årsskiftet.

Bildspel

Bildspelet, som förnyades 2018, har under året visats i skyltfönstret på Köpmangatan 5 med bilder från Samfundet S:t Eriks verksamhet och historia.

Grafisk profil

Samfundet har under 2020 fortsatt arbetet med att förtydliga och binda samman Samfundet S:t Eriks logotype, symbol och layout för att under 2021 utmytna i en tydlig grafisk profil.

Samfundet S:t Eriks arkiv

Sedan augusti 2019 finns Samfundet S:t Eriks arkiv i Stadsarkivet i Liljeholmen och upptar där ca 9,7 hyllmeter. I september 2019 överlämnades föreningens arkiv som gåva till Stadsarkivet.

Fonder, erhållna gåvor och bidrag

Utdelningen för 2020 från Johan Unmans fond, vilken förvaltas av Länsstyrelsen i Stockholm, uppgick till 254 423 kronor har och har liksom tidigare år, använts till produktion av årsboken.

Elsa Svenséns Minnesfond, vars avkastning skall användas till ”stipendium för främjande av forskning om staden Stockholm och dess kulturhistoria”, uppgick vid verksamhetsårets slut till 43 000 kronor.

Elsa Svenséns Minnesfond, stipendiemedel uppgick vid verksamhetsårets slut till 7 553 kronor. Ett stipendium om 15 000 kronor har år 2020 tilldelats Karin Liljeqvist för bokprojektet *Kastanjer och rökelse: S:t Eriks katolska skola – historia och minnen*.

Den gåva som Samfundet erhöll 1992 från fru Signe Wirgin på 5 399 316 kronor, ingår i Samfundets egna kapital och används för föreningens syften.

I mars 2016 mottog Samfundet tacksamt en testamentsgåva om 2 000 000 kronor efter den sedan lång tid tillbaka ständige medlemmen i Samfundet S:t Erik, Ernst Hirsch. Fondens ändamål är att medlen skall ”användas för forskning, till priser och stipendier inom Samfundet S:t Eriks verksamhetsområde med tonvikt på kulturhusskyltar och för inköp av värdefull konst med Stockholmsmotiv”. Inga medel har använts under året.

Under året har 4 980 kronor i visningsintäkter för inställda medlemsprogram efterskänkts till Samfundet S:t Erik av medlemmarna.

Stiftelser

Samfundet S:t Erik förvaltar två stiftelser, som främjar samfundets ändamål. Stiftelsernas sammanlagda egna kapital uppgår till 4 195 111 kronor.

Stiftelsen Axel Hirsch fond har som ändamål att ”främja utbildning och vetenskaplig forskning om staden Stockholm, dess historia, topografi samt kultur- och naturminnesmärken”. Ur Stiftelsen Axel Hirsch fond har tre anslag beslutats. Anna Tufvesson har tilldelats ett tryckbidrag om 15 000 kr till boken *Sju mikrohistoriska berättelser om kvinnor i 1800- och 1900-talets Stockholm*. Fredrik B Nilsson och Hans Lind har tilldelats ett tryckbidrag om 15 000 kronor till boken *Att förstå bostadsmarknaden genom historien om den ofrivillige bostadskarriäristen*, och Sture Samuelsson har tilldelats ett produktionsbidrag om 50 000 kronor till boken *En historia om brobyggande*.

Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmiana (2001) har som ändamål att utdela stipendier till forskare, ”som har för avsikt att såväl bedriva forskning kring Stockholm och dess historia, som att publicera uppnådda resultat i bokform”. Ur Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmiana har enligt stiftelsens ändamål tre stipendium beviljats. Maria Sandel sällskapet har till delats ett tryckbidrag om 10 000 kronor till skriften *Kungsholmens poetiska röst – i Maria Sandels bildningsspår*. Sofia Gustafsson har tilldelats ett stipendium om 20 000 kronor för genomförande av ett forskningsprojekt om *Stockholms burspråk*, och Catharina Nolin har tilldelats ett forskningsstipendium om 50 000 kr till boken med arbetstiteln *Kvinnliga landskapsarkitekter under 1900-talets första hälft – vägar till en professionell yrkesidentitet*.

Bilaga 1 Priser och beviljade anslag 2020

Johan Mattsson Kungl. Tekniska Högskolan	Stockholmiapriset 2020 om 15 000 kronor för masteruppsatsen <i>Human Behaviour & Urban Squares. A Public Life Study of Kungsträdgården and Sergels Torg</i> Samfundets andel	5 000
Natalie Silfverberg P A Fogelströms gymnasium	Min Stockholmskildring 2020, första pris för uppsatsen <i>I storstaden vi drömmar om och pendlar till för dagen</i>	5 000
Kajsa Mefort Kungstensgymnasiet	Min Stockholmskildring 2020, delat andrapris för uppsatsen <i>Slussen - glädjens och dödens plats</i>	2 500
Linus Flyborg Thoren Business School	Min Stockholmskildring 2020, delat andrapris för uppsatsen <i>Norre Förstad: Ett Ögonblick I Historien</i>	2 500
Maritha Svensson	Första pris i fototävlingen Sommaren 2020 i Gamla stan	5 000
Pamela Henderson	Andra pris i fototävlingen Sommaren 2020 i Gamla stan	3 000
Jonas Enander	Tredje pris i fototävlingen Sommaren 2020 i Gamla stan	2 000
Blasieholmens Vänner	Annonsstöd: utbyggnad av Gröna Lund	4 000
Lars Epstein, Stockholmia - forskning och förlag	Tryckbidrag till fotoboken om <i>Stockholm på 1960-talet</i>	50 000
Anna Gavanoas och Anna Öström, Gidlunds förlag	Tryckbidrag till boken <i>Rave-Liv: historien om hur en undergroundkultur formade Stockholm</i>	50 000
Bo Larsson, Stockholmia - forskning och förlag	Produktionsbidrag till boken <i>Vårbergsporträtt</i>	50 000
Anna Brodow Inzaina, Stock- holmia - forskning och förlag	Tryck- och bildbidrag till boken <i>Axel Fredrik Cederholm - kocksonen som blev skådespelare och konstnär</i>	30 000
Norska Ambassaden, Arvinius + Orfeus Publishing	Produktionsbidrag till boken <i>Norge i Sverige</i>	25 000
Kent Fernström	Material till modell över området norr och söder om Klarabergsgatan innan rivningarna 1952	10 000
Maj Sandin, Trafiknostalgiska förlaget	Tryckbidrag till boken <i>En liten bok om Drottninggatan</i>	25 000
Bengt Nyström, Trafiknostalgiska förlaget	Tryckbidrag till boken <i>En försvunnen stockholmsfabrik i bild. Rörstrand vid sekelskiftet 1900</i>	30 000

Aspudden Mat och Kultur AB genom Ulf Slotte	Återställande av originalinteriör från tidigt 1950-tal samt återställande av delar av Kafé Valand på biografen Aspen-	50 000
Carlsson Bokförlag	Tryckbidrag till boken <i>Lars Johan Hjärta och hans tid - då demokratins dörrar öppnades.</i>	25 000
Stockholmia – forskning och förlag	Produktionsbidrag till boken <i>Anna Lindbagen</i>	50 000
Ur Elsa Svenséns Minnesfond, Stipendiemedel		
Karin Liljeqvist	Stipendium för produktion av boken <i>Kastanjer och rökelse. S:t Eriks katolska skola på Södermalm – historia och minnen - historia och minnen</i>	<u>15 000</u>
	Summa beviljade anslag 2020	439 000